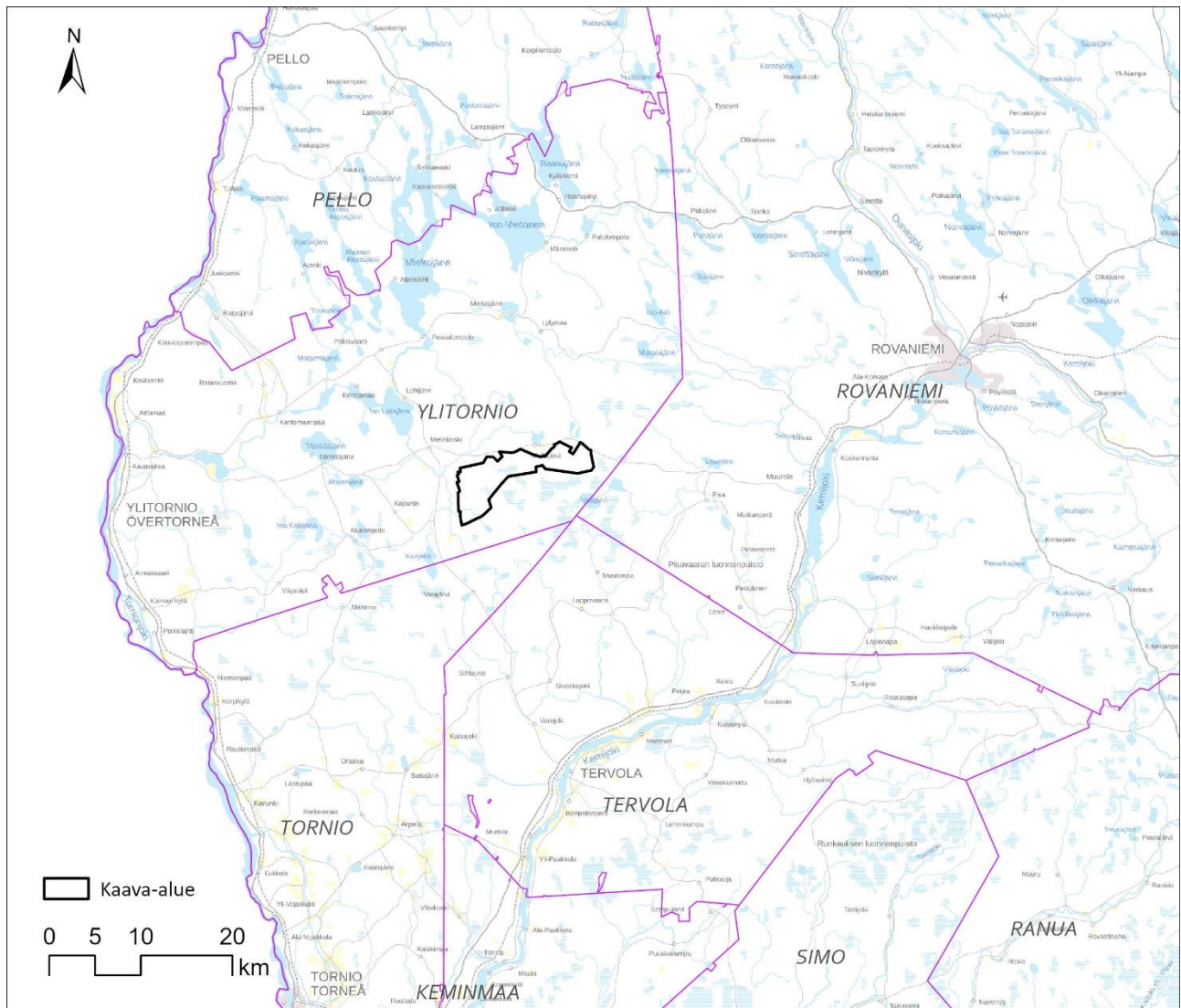

KUUSIVUOMAN TUULIVOIMAOSAYLEISKAAVA

OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA

Ylitornion kunta

21.5.2025

SITOWISE

SISÄLLYSLUETTELO

1	OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA (OAS).....	3
2	HANKKEEN JA SUUNNITTELUALUEEN KUVAUS	3
3	YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTIMENETTELY (YVA)	5
4	SUUNNITTELUN TAVOITTEET	5
5	SUUNNITTELUN LÄHTÖKOHDAT	5
5.1	Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet	5
5.2	Maakuntakaavat.....	6
5.3	Yleis- ja asemakaavat	12
5.4	Liittyminen muihin hankkeisiin, suunnitelmiin ja ohjelmiin.....	13
6	LAADITTAVAT SELVITYKSET.....	15
7	VAIKUTUSTEN ARVIOINTI	16
8	OSALLISTUMINEN JA TIEDOTTAMINEN	16
8.1	Osalliset.....	16
8.2	Viranomaisyhteistyö.....	18
8.3	Osallistuminen ja vuorovaikutuksen järjestäminen	18
8.4	Valitus.....	19
9	TAVOITEAIKATAULU	19
10	YHTEYSTIEDOT	19

Paikkatietoaineistot:

- Taustakartat, peruskartat, maastokarttarasterit: ©MML 2024
- Länsi-Lapin sekä Rovaniemen ja Itä-Lapin maakuntakaavat: ©Lapin liitto 2024
- Yleis-, asema- ja ranta-asemakaavat Tornion kaupungin, Tervolan kunnan, Rovaniemen kaupungin sekä Ylitornion kunnan internet-sivut ja karttapalvelut 2024

1 Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS)

Alueidenkäyttölain (AKL) 63 §:n mukaan tulee kaavoitustyöhön sisällyttää kaavan laajuuteen ja sisältöön nähden tarpeellinen suunnitelma osallistumis- ja vuorovaikutusmenettelystä sekä kaavan vaikutusten arvioinnista. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) asetetaan nähtäville kaavatyön aloitusvaiheessa. Osalliset voivat lausua mielipiteensä osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa kerrotaan:

- Mitä on suunnitteilla ja missä
- Kaavatyön osalliset
- Milloin ja miten alueen suunnitteluun voi vaikuttaa
- Arvioitu aikataulu
- Suunnittelutyön lähtökohdat
- Tavoitteet
- Työn aikana tehtävät selvitykset
- Vaikutusten arvioinnit

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa (OAS) tarkennetaan tarvittaessa kaavatyön edetessä.

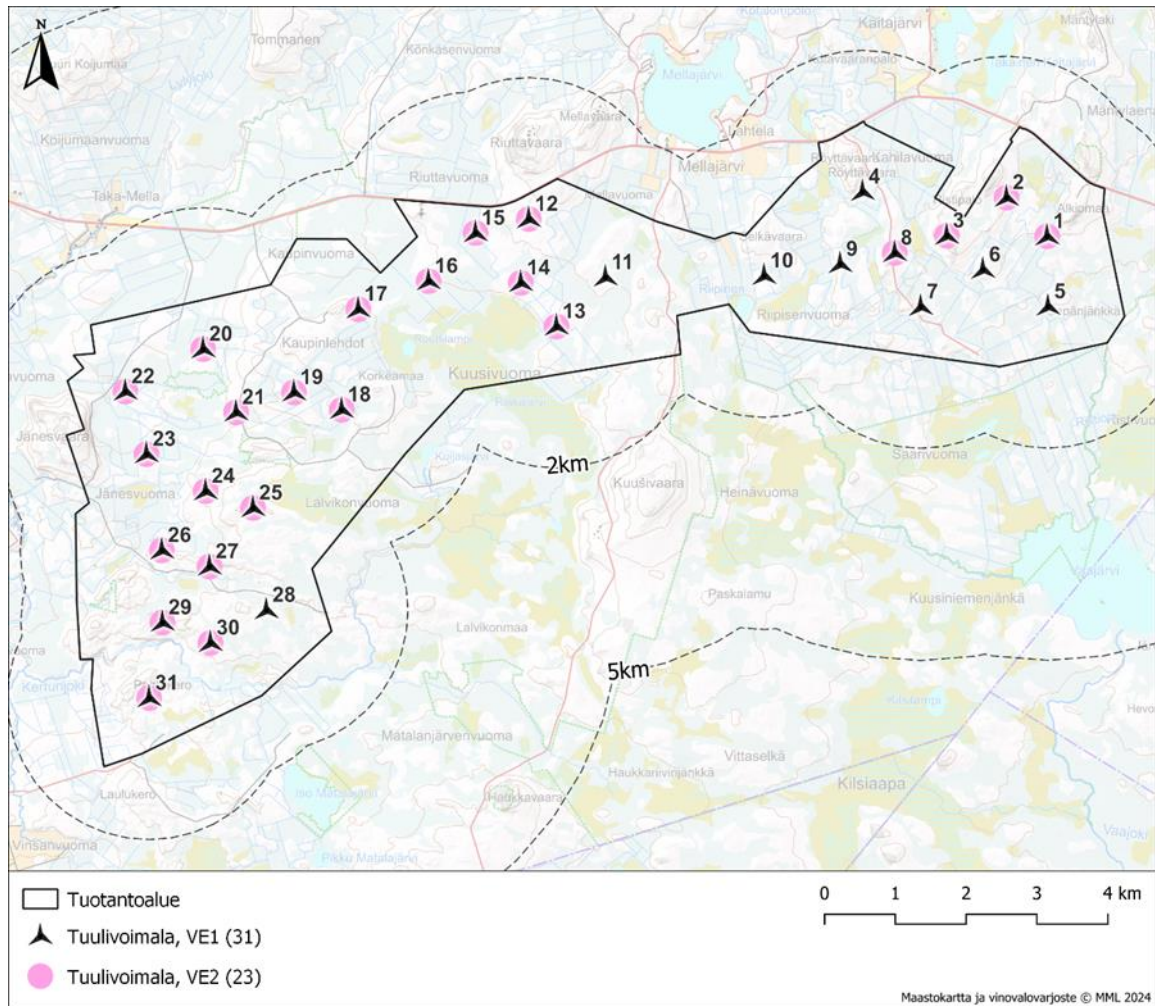
2 Hankkeen ja suunnittelualueen kuvaus

Ylitornion kunnanhallitus on käynnistänyt 17.4.2023 (§ 78) Mellakosken itäpuoliselle alueelle tuulivoimaa koskevan osayleiskaavan laatimisen Kuusivuoman Tuulipuisto Ky:n kaavoitusaloitteesta. Kaava-alueen pinta-ala on noin 4900 hehtaaria.

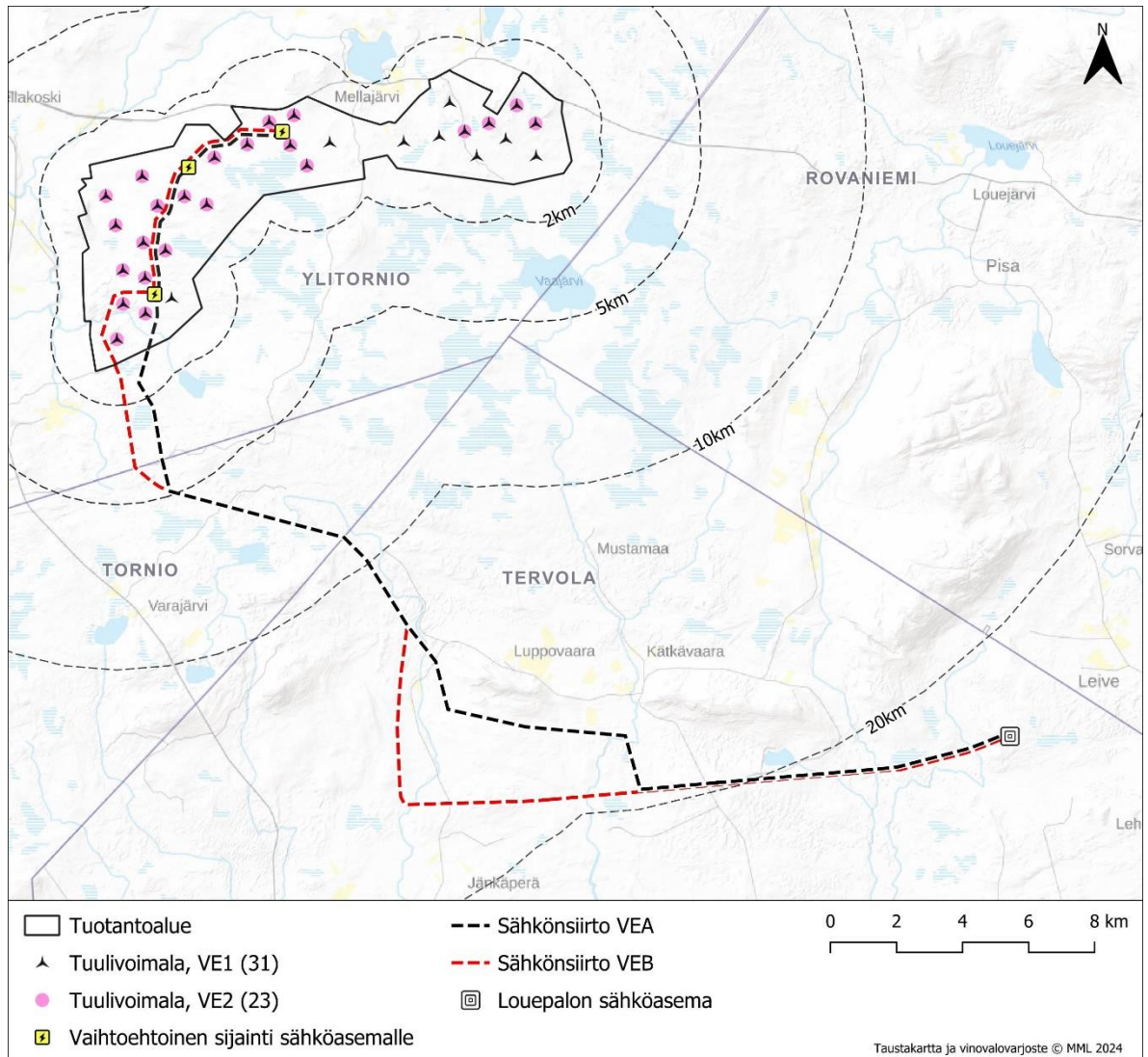
Hankkeessa suunnitellaan enintään 31 tuulivoimalan sijoittamista Mellakosken itäpuoliselle alueelle. Voimaloiden suunniteltu kokonaiskorkeus on enintään 300 metriä ja yksikköteho 8–10 MW. Sähkönsiirto tuotantoalueelta valtakunnan verkkoon toteuttamiseksi on suunniteltu kaksi eri vaihtoehtoa. Sähkönsiirto on suunniteltu toteutettavan 400 kilovoltin voimajohdolla Fingrid Oyj:n uudelle Tervolaan rakennettavalle Louepalon sähköasemalle. Sähkönsiirto toteutetaan ilmajohdolla osittain (VEA ja VEB) uuteen maastokäytävään (Kuva 2.2). Tuotantoalueen ulkopuolella sijoittuvien voimajohtoreittien pituudet ovat 35 km (VEA) ja 37 km (VEB). Tässä suunnitteluvaiheessa YVA-menettelyssä tarkasteltava tuotantoalue ja kaavoitettava alue ovat yhteneväiset.

Etäisyydet lähimpiin keskustaajamiin ovat: Tervola noin 30 kilometriä, Ylitornio noin 37 kilometriä ja Rovaniemi noin 37 kilometriä.

Kaava-alue on pääosin metsätalouskäytössä olevaa sekametsää. Kaava-alueella on myös harvapuustoisia alueita, havumetsää ja avosoita. Kaava-alueelle ei sijoitu merkittäviä pintavesiä. Maanpinnan korkeustaso vaihtelee noin 90–180 metriä merenpinnan yläpuolella.

Kuva 2.1. Kaava- ja tuotantoalueen raja- ja voimalasijoittelu.

Kuva 2.2. Sähkönsiirron vaihtoehdot.

3 Ympäristövaikutusten arviointimenettely (YVA)

Hankkeesta tehdään YVA-lain (252/2017) mukainen ympäristövaikutusten arviointi samaan aikaan, kun alueelta laaditaan kaavaa. Vaikka YVA toteutetaan samanaikaisesti kaavan laatimisen kanssa, osayleiskaavoitus ja ympäristövaikutusten arviointimenettely (YVA) toteutetaan erillisinä prosesseina.

4 Suunnittelun tavoitteet

Kaavoituksen tavoitteena on mahdollistaa tuulivoimaloiden ja niihin liittyvien huoltoteiden, maakaapeleiden ja sähköaseman rakentaminen laatimalla AKL 77 a §:n mukainen oikeusvaikutteinen yleiskaava, jota voidaan käyttää suoraan tuulivoimalan rakennusluvan myöntämisen perusteena.

5 Suunnittelun lähtökohdat

5.1 Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Alueidenkäyttölain 24 §:n mukaan alueidenkäytön suunnittelussa on huolehdittava valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden huomioon ottamisesta siten, että edistetään niiden toteuttamista.

Valtioneuvosto päätti valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista 14.12.2017. Tämän kaavan suunnitteluun vaikuttavat ainakin seuraavat valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet:

Terveellinen ja turvallinen elinympäristö

- Varaudutaan sään ääri-ilmiöihin ja tulviin sekä ilmastonmuutoksen vaikutuksiin. Uusi rakentaminen sijoitetaan tulvavaara-alueiden ulkopuolelle tai tulvariskien hallinta varmistetaan muutoin.
- Ehkäistään melusta, tärinästä ja huonosta ilmanlaadusta aiheutuvia ympäristö- ja terveyshaittoja.
- Otetaan huomioon yhteiskunnan kokonaisturvallisuuden tarpeet, erityisesti maanpuolustuksen ja rajavalvonnan tarpeet ja turvataan niille riittävät alueelliset kehittämisedellytykset ja toimintamahdollisuudet.

Elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat

- Huolehditaan valtakunnallisesti arvokkaiden kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvojen turvaamisesta.
- Edistetään luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaiden alueiden ja ekologisten yhteyksien säilymistä.
- Huolehditaan virkistyskäyttöön soveltuvien alueiden riittävydestä sekä viheralueverkoston jatkuvuudesta.
- Luodaan edellytykset bio- ja kiertotaloudelle sekä edistetään luonnonvarojen kestävää hyödyntämistä. Huolehditaan maa- ja metsätalouden kannalta merkittävien yhtenäisten viljely- ja metsäalueiden säilymisestä.

Uusiutumiskykyinen energiahuolto

- Varaudutaan uusiutuvan energian tuotannon ja sen edellyttämien logististen ratkaisujen tarpeisiin. Tuulivoimalat sijoitetaan ensisijaisesti keskitetysti usean voimalan yksiköihin.
- Turvataan valtakunnallisen energiahuollon kannalta merkittävien voimajohtojen ja kaukokuljettamiseen tarvittavien kaasuputkien linjaukset ja niiden toteuttamismahdollisuudet. Voimajohtolinjauksissa hyödynnetään ensisijaisesti olemassa olevia johtokäytäviä.

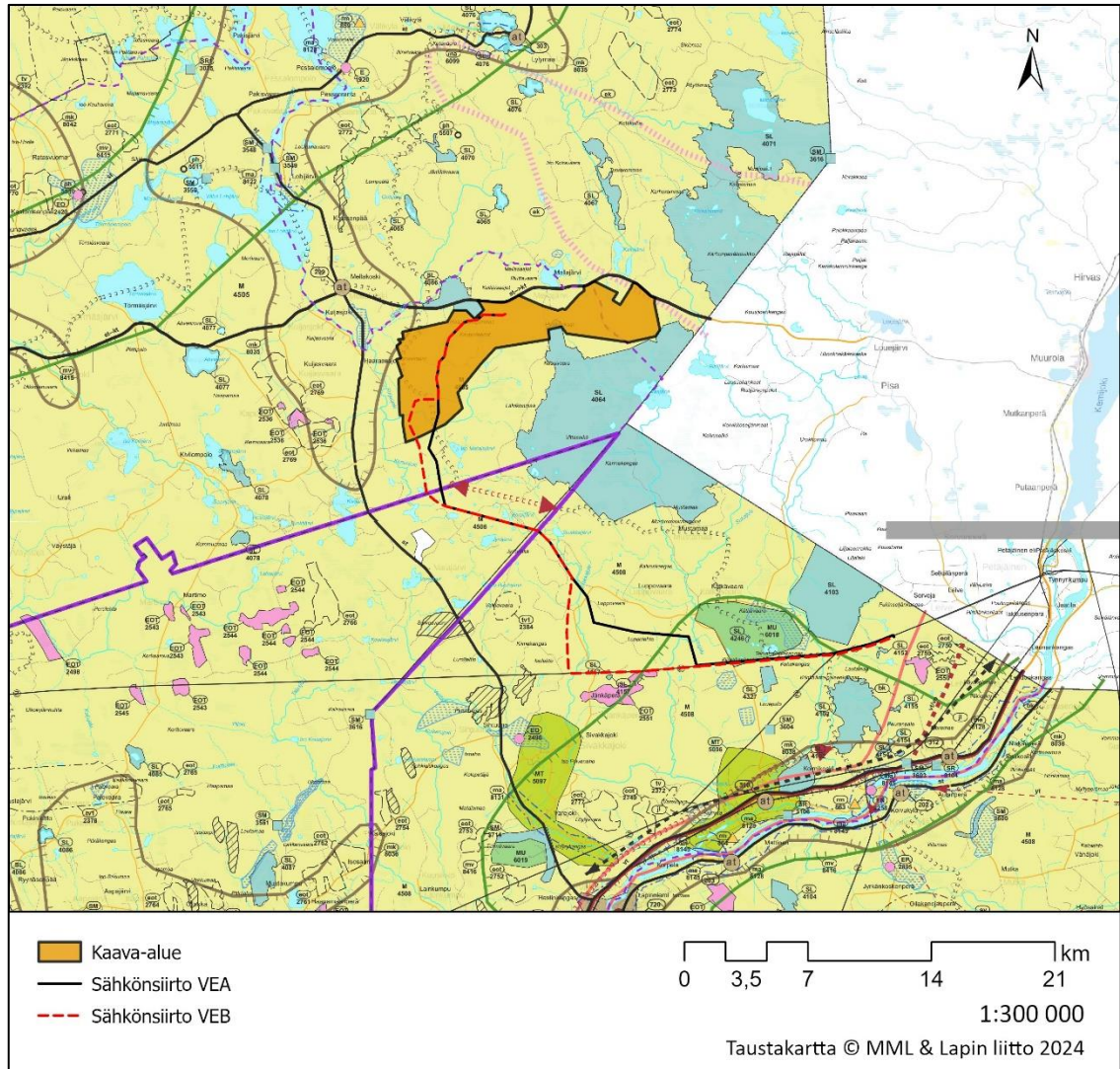
5.2 Maakuntakaavat

Länsi-Lapin maakuntakaava on vahvistettu ympäristöministeriön toimesta 11.9.2013 ja saanut lainvoiman KHO:n päätöksellä 11.9.2015. Kyseessä on kokonaismaakuntakaava, joka käsittää Kemi-Tornion ja Tornionlaakson seutukunnat.

Rovaniemen ja Itä-Lapin maakuntakaava kuulutettiin voimaan 21.9.2022 Lapin liiton toimesta. Kyseessä on kokonaismaakuntakaava, joka käsittää Rovaniemen ja Kemijärven kaupungit sekä Pelkosenniemen, Posion, Ranuan, Sallan ja Savukosken kunnat.

Länsi-Lapin maakuntakaava

Länsi-Lapin maakuntakaavassa kaava-alue on pääosin maa- ja metsätalousvaltaista aluetta (M) (Kuva 5.1). Kaava-alue ei sisälly maakuntakaavassa tuulivoimatuotannon suunnitteluun soveltuviin alueisiin eikä tuulivoimaloiden alueisiin. Kaava-alueen länsiosan läpi kulkee moottorikelkkailureitti ja kaava-alueen itäosan läpi kulkee paliskunnan raja. Kaava-alueen koilliskulmassa sijaitsee kaivos-toiminnan kehittämisen vyöhyke (ek). Kaava-alueen eteläosassa sijaitsee osittain luonnonsuojelu-alue (SL 4064, Kilsiaapa-Ristivuoma).

Kuva 5.1 Ote Länsi-Lapin maakuntakaavasta. Osayleiskaava-alueen sijainti on osoitettu kartalla mustalla rajauksella ja oranssilla täyttövärillä.

Kaava-alueen läheisyydessä on lisäksi seuraavia hankkeen kannalta huomioitavia kaavamerkintöjä:

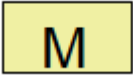
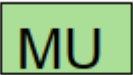
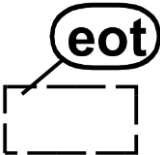
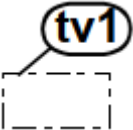
- Luonnonsuojelualue (SL), lähin (SL 4064, Kilsiaapa-Ristivuoma) sijoittuu osittain kaava-alueelle
- Tieluokan nosto (st→kt), rajautuu kaava-alueen pohjoisreunaan
- Maaseudun kehittämisen alue (mk 8035, Pello-Järvikylät-Ylitornio), rajautuu kaava-alueen luoteisreunaan
- Tärkeä tai vedenhankintaan soveltuva pohjavesialue, lähin noin 1,7 kilometriä kaava-alueesta länteen
- Turvetuotannon suunnitteluun soveltuva alue (eot), lähin (eot 2769, Kapustamaa) noin 3,4 kilometriä kaava-alueesta länteen
- Turpeenottoalue (EOT), lähin (EOT 3536, Ylitornio: Kapustavuoma) noin 3,7 kilometriä kaava-alueesta länteen
- Keskuskylä (at 299, Mellakoski), noin 3,7 kilometriä kaava-alueesta luoteeseen
- Kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeä alue / kohde (ma), lähin (ma, 8122, valtakunnallisesti arvokas maisema-alue, Lohijärvi-Leukumanpää) noin 9 kilometriä kaava-alueesta luoteeseen.

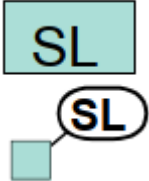
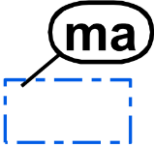
- Tuulivoimatuotannon suunnitteluun soveltuva alue (tv1), lähin (tv1 2384, Valkeavaara) noin 10 kilometriä kaava-alueesta etelään

Arvioitavat voimajohtovaihtovaihtoehdot sijoittuvat maa- ja metsätalousvaltaiselle alueelle (M).

Seuraavaan taulukkoon (Taulukko 5-1) on koottu kaava-aluetta koskevat Länsi-Lapin maakunta-kaavan merkintöjen kuvaukset ja suunnittelumääräykset.

Taulukko 5-1. Länsi-Lapin maakuntakaavan merkintöjen kuvaukset ja suunnittelumääräykset.

Kaavamerkintä	Merkinnän kuvaus ja suunnittelumääräys
	Maa- ja metsätalousvaltainen alue (Länsi-Lapin maakuntakaava) Merkinnällä osoitetaan pääasiassa maa - ja metsätalouskäyttöön tarkoitettuja alueita, joita voidaan käyttää pääasiallista käyttötarkoitusta sanottavasti haittaamatta ja luonnetta muuttamatta myös muihin tarkoituksiin.
	Maa- ja metsätalousvaltainen alue, jolla on erityistä ulkoilun ohjaamistarvetta (Länsi-Lapin maakuntakaava) Merkinnällä osoitetaan alueita, jotka on tarkoitettu pääasiassa maa- ja metsätalouden harjoittamiseen, joille suuntautuu ulkoilupaineita ja joille on tarkoitus sijoittaa ulkoilun ohjaamistarpeen vuoksi polkuja tai ulkoilureittejä levähdys- ja muine tukialueineen.
	Turpeenottoalue (Länsi-Lapin maakuntakaava) Merkinnällä osoitetaan turvetuotantoalueita. Suunnittelumääräys: Turvetuotantoalueen jälkikäyttöä suunniteltaessa poronhoitoalueella tulee pyrkiä turvaamaan alueen poronhoidon edellytykset.
	Turvetuotannon suunnitteluun soveltuva alue (Länsi-Lapin maakuntakaava) Merkinnällä osoitetaan alueita, joilla on tutkittuja turvevaroja Suunnittelumääräys: Turpeenottoalueiksi voidaan ottaa jo ojitettuja tai muuten luonnontilaltaan merkittävästi muuttuneita soita tai käytöstä poistettuja suopeltoja. Soiden luonnontilaiset tai luonnontilaisten kaltaiset osat tulee jättää tuotannon ulkopuolella. Turvetuotantoalueiden käyttöönoton suunnittelussa ja ajoittamisessa on otettava huomioon tuotantoalueiden yhteisvaikutus vesistöihin ja pohjavesiin. Turvetuotantoa suunniteltaessa on otettava huomioon toiminnan vaikutukset alapuolisen vesistön tilaan ja pohjavesiin sekä pyrittävä lieventämään haitallisia vaikutuksia. Turvetuotantoalueen jälkikäyttöä suunniteltaessa poronhoitoalueella tulee turvata alueen poronhoidon edellytykset.
	Tuulivoimatuotannon suunnitteluun soveltuva alue (Länsi-Lapin maakuntakaava) Merkinnällä osoitetaan seudullisesti merkittäviä tuulivoimatuotannon suunnitteluun soveltuvia alueita.

Kaavamerkintä	Merkinnän kuvaus ja suunnittelumääräys
	Suunnittelumääräys: Tuulivoimalat tulee sijoittaa keskitetysti usean tuulivoimalan muodostamiin ryhmiin ja niin lähelle toisiaan kuin se energia-tuotannon taloudellisuus huomioiden on mahdollista. Poronhoitoalueella alueen käyttöä suunniteltaessa tulee ottaa huomioon alueen poronhoidon edellytykset. KOHDEKOHTAISET SUUNNITTELUMÄÄRÄYKSET: tv1 2375, 2376, 2379 ja 2395 Tuulivoimaloiden suunnittelussa tulee selvittää alueen pesimälinnusto ja lintujen muuttoreitit sekä arvioida yhteisvaikutukset jo toteutuneiden tuulivoimahankkeiden kanssa ja pyrittävä lieventämään haitallisia vaikutuksia.
	Luonnonsuojelualue / -kohde (Länsi-Lapin maakuntakaava) Merkinnällä osoitetaan luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja tai suojeltaviksi tarkoitettuja alueita tai kohteita.
 	Kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeä alue / kohde (Länsi-Lapin maakuntakaava) Suunnittelumääräys: Alueen suunnittelussa on turvattava merkittävien kulttuurihistoriallisten ja maisemallisten arvojen säilyminen. Tärkeä tai vedenhankintaan soveltuva pohjavesialue Suunnittelumääräys: Aluetta koskevat toimenpiteet on suunniteltava siten, että pohjaveden laatu ja määrä eivät niiden vaikutuksesta heikkene.
	Maaseudun kehittämisen kohdealue (Länsi-Lapin maakuntakaava) Merkinnällä osoitetaan maaseutuvyöhykkeitä, joihin kohdistuu alueidenkäyttölisiä kehittämistarpeita ja niiden yhteensovittamista. Suunnittelumääräys: Alueella tulee säilyttää ja kehittää monipuolisesti maaseudun elinkeinoja, palveluja, asutusta ja kulttuuriympäristöä. Pysyvän asutuksen sijoittumista tulee edistää olemassa olevaa rakennetta täydentäen.
	Kaivostoiminnan kehittämisen vyöhyke (Länsi-Lapin maakuntakaava) Merkinnällä osoitetaan sellaisia vyöhykkeitä, joissa on todettu merkittäviä malmi- ja mineraalivarantoja.

Kaavamerkintä	Merkinnän kuvaus ja suunnittelumääräys
	Keskuskylä (Länsi-Lapin maakuntakaava) Merkinnällä osoitetaan alueita, joilla pyritään säilyttämään tai joille suunnitellaan maaseudun peruspalveluita ja joita voidaan pitää sopivina rakentamisalueina. Suunnittelumääräys: Alueella tulee säilyttää ja kehittää monipuolisesti maaseudun elinkeinoja, palveluja, asutusta ja kulttuuriympäristöä.
	Poronhoitoalueen raja (Länsi-Lapin maakuntakaava) Merkinnällä osoitetaan poronhoitoalueen rajan sijainti Lapissa.
	Paliskunnan raja / esteita (Länsi-Lapin maakuntakaava) Merkinnällä osoitetaan paliskuntien välinen raja tai esteita. Suunnittelumääräys: Moottorikelkkailu- ja ulkoilureitit tulee suunnitella niin, että ne risteävät mahdollisimman harvoissa kohdissa paliskunnan esteiden tai muun pysyvän poroaidan kuten työ- ja laidunkiertoaigan
	Voimajohto (Länsi-Lapin maakuntakaava)
	Tieluokan nosto (Länsi-Lapin maakuntakaava)

Hankkeessa huomioitavat koko maakuntakaava-aluetta koskevat määräykset:

Maankäytön suunnittelussa on otettava huomioon arvokkaat luonnonympäristöt, arvokkaat maisema-alueet ja rakennetut kulttuuriympäristöt sekä kiinnitettävä erityistä huomiota rakennetun ympäristön laatuun.

Maisemallisesti herkillä alueilla, kuten maankohoamisrannikolla, jokien ja järvien rannoilla ja arvokkaimmilla vaara-alueilla sekä pääteiden, matkailupalvelualueiden, retkeilyreittien ja taajamien läheisissä metsissä metsänkäsittelytoimenpiteet on suunniteltava huolellisesti ottaen huomioon maiseman ominaispiirteet ja pyrittävä välttämään suuria muutoksia.

Rakennuksia tai muita huomattavia rakenteita ei tule suunnitella sijoitettavaksi maisemallisesti aroille paikoille, kuten kapeisiin niemenkärkiin ja kannaksille sekä rantamaisemaa hallitsevien kumpareiden huipuille.

Tuulivoimalat tulee sijoittaa keskitetysti usean tuulivoimalan muodostamiin ryhmiin. Kunnan kaavoituksessa ja muussa alueidenkäytön suunnittelussa on otettava huomioon tuulivoiman rakentamisen vaikutukset maisemaan, asutukseen, loma-asutukseen, linnustoon ja muuhun eläimistöön, luontoon ja kulttuuriperintöön sekä lievennettävä haitallisia vaikutuksia.

Tuulivoimaloita ja muita korkeita rakenteita suunniteltaessa on otettava huomioon lentoesteiden korkeusrajoitukset.

Kunnan kaavoituksessa ja muussa alueidenkäytön suunnittelussa on selvitettävä ja otettava huomioon tuulivoimaloiden vaikutukset ilmailuvalvontatutkiin ja puolustusvoimien radioyhteyksiin sekä pyydettyä Puolustusvoimien lausunto asiasta.

Malminetsintä ja siihen liittyvä toimenpiteet on turvattava, kuitenkin huomioon ottaen alueen erityispiirteet.

Poronhoitoalueella on turvattava poronhoidon ja muiden luontaiselinkeinojen alueidenkäyttöiset toiminta- ja kehittämisedellytykset. Poronhoitoon olennaisesti vaikuttavaa alueidenkäyttöä suunniteltaessa on otettava huomioon poronhoidolle tärkeät alueet. Valtion maiden osalta on neuvoteltava asianomaisen paliskunnan edustajien kanssa.

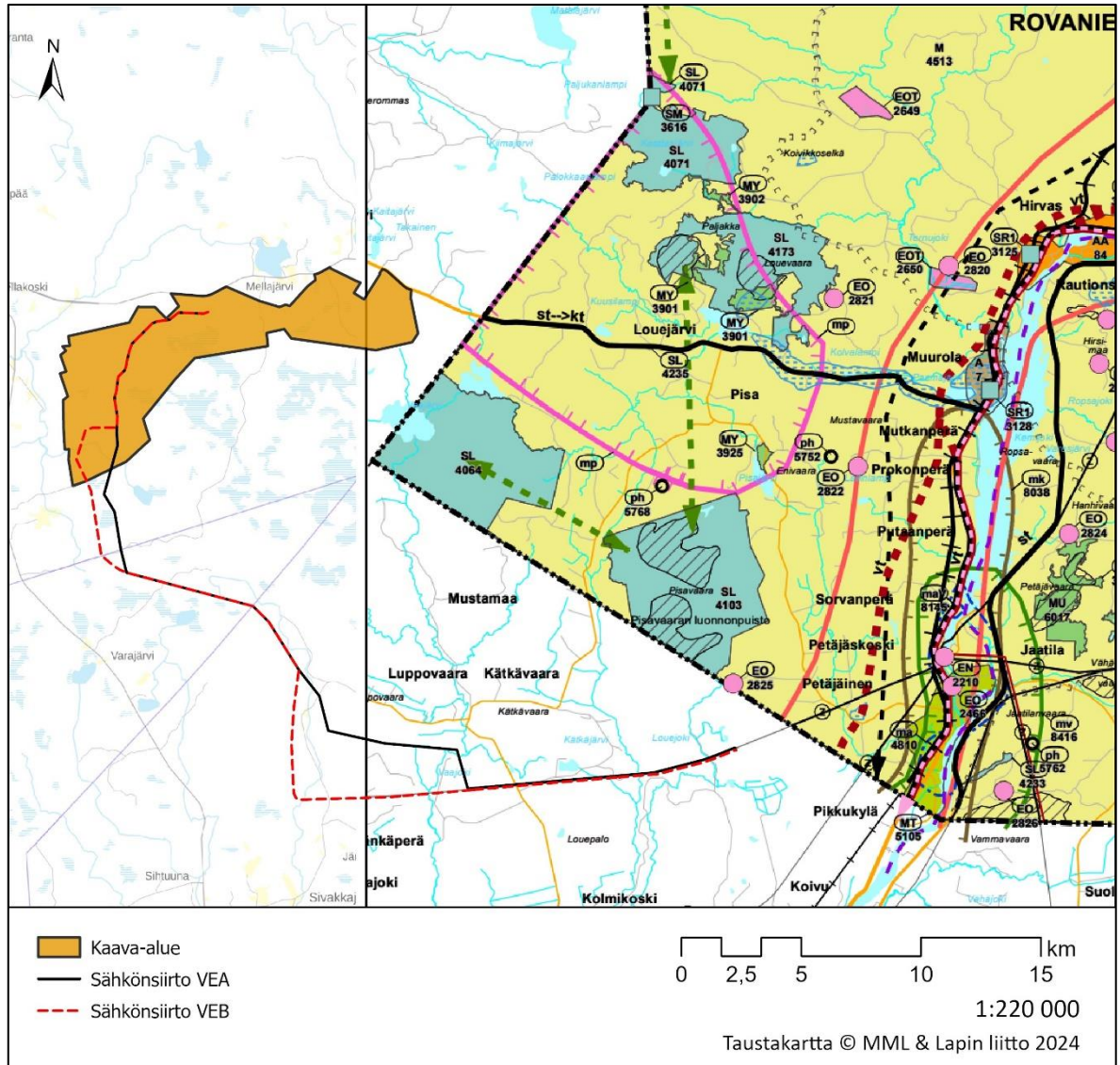
Hankkeessa huomioitavat koko maakuntakaava-aluetta koskevat määräykset:

Meluhaittojen ehkäisemiseksi ja ympäristön viihtyisyyden turvaamiseksi maankäytön, liikenteen ja rakentamisen suunnittelussa sekä rakentamisen lupamenettelyissä on otettava huomioon valtioneuvoston päätös melutasojen ohjearvoista.

Rakentamisrajoitus: Maankäyttö- ja rakennuslain 33 §:n mukainen ehdollinen rakentamisrajoitus on voimassa virkistys- ja suojelualueeksi taikka liikenteen tai teknisen huollon verkostoja tai alueita varten osoitetuilla alueilla (V, LL, LS, EN, EJ, SM, SR, SR1, rs, mo, vt, kt, st, yt, voimajohto). Rajoitus laajennetaan koskemaan puolustusvoimien kohteita (EP), kaivosalueita (EK), suojavyöhykkeitä (sv), melualueita sekä tärkeitä ja vedenhankintaan soveltuvia pohjavesialueita. Rajoitus ei koske tuulivoimaloiden (tv) ja tuulivoimatuotannon suunnitteluun soveltuvia (tv1) alueita.

Rovaniemen ja Itä-Lapin maakuntakaava

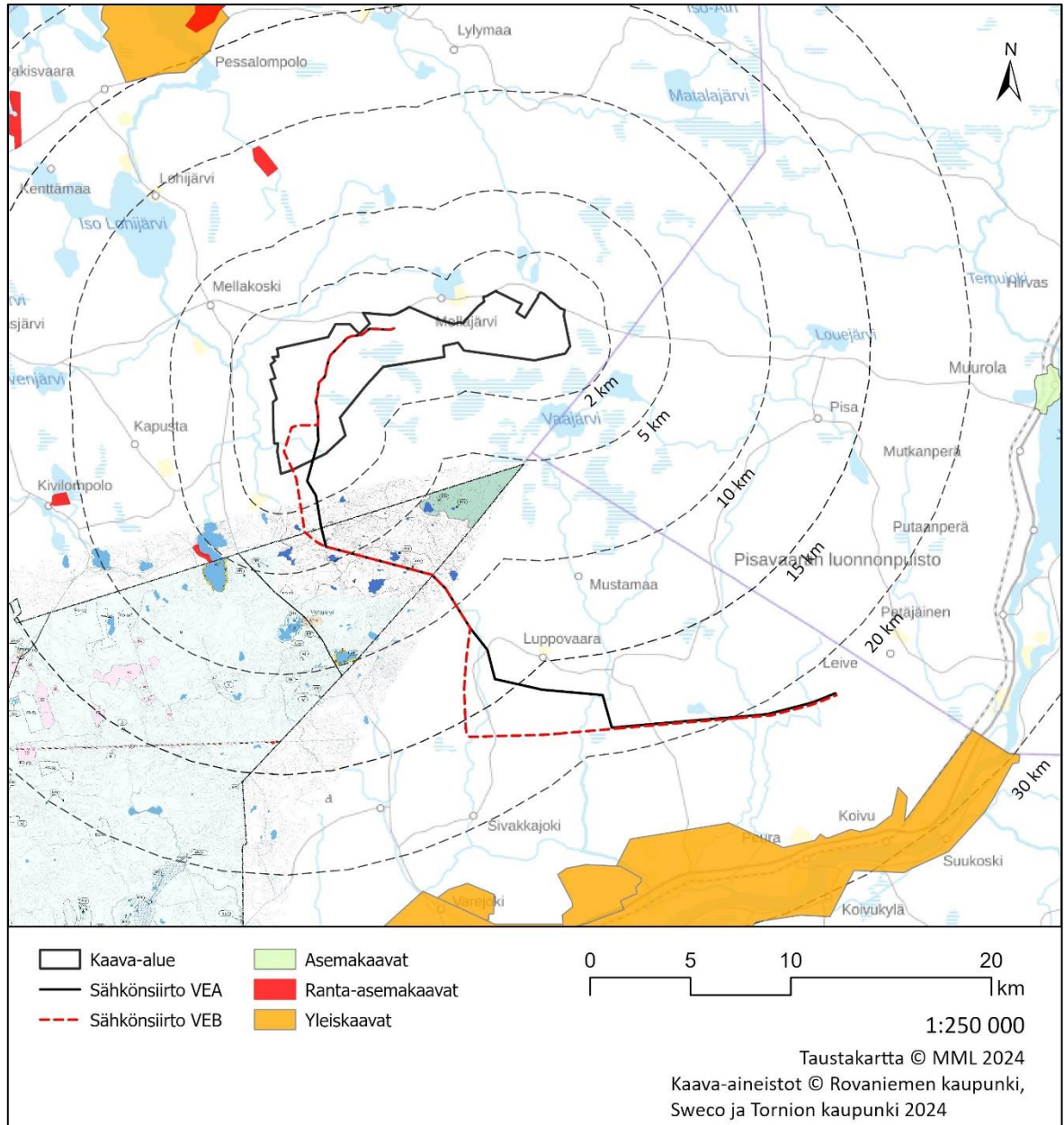
Rovaniemen ja Itä-Lapin maakuntakaavan alue sijaitsee lähimmillään 1,7 kilometriä kaava-alueesta kaakkoon. Kaava-alueen läheisyyteen on osoitettu luonnonsuojelualue (SL) sekä mineraalipotentiaalinen vyöhyke (mp), noin 1,7 kilometriä kaava-alueesta kaakkoon.

Kuva 5.2. Ote Rovaniemen ja Itä-Lapin maakuntakaavasta. Kaava-alueen sijainti on osoitettu kartalla mustalla rajauksella.

5.3 Yleis- ja asemakaavat

Kaava-alueella ei sijaitse voimassa olevia yleis-, asema- tai ranta-asemakaavoja. Kaava-alueen läheisyydessä sijaitsee Tornion yleiskaava 2021 noin 3 kilometriä kaava-alueesta etelään. Sähkönsiirtoreitit VEA ja VEB sijoittuvat Tornion yleiskaava 2021 alueelle. Sähkönsiirtovaihtoehdot sijoittuvat maa- ja metsätalousalueelle Tornion yleiskaava 2021 alueella.

Kuva 5.3. Lähialueen yleis- ja asemakaavat. Kartalle on merkitty Tornion yleiskaava merkintöineen.

5.4 Liittyminen muihin hankkeisiin, suunnitelmiin ja ohjelmiin

Kaava-alueen lähiseudulla toiminnassa olevia tuulivoimahankkeita, ja niiden etäisyys kaava-alueeseen lähimmillään:

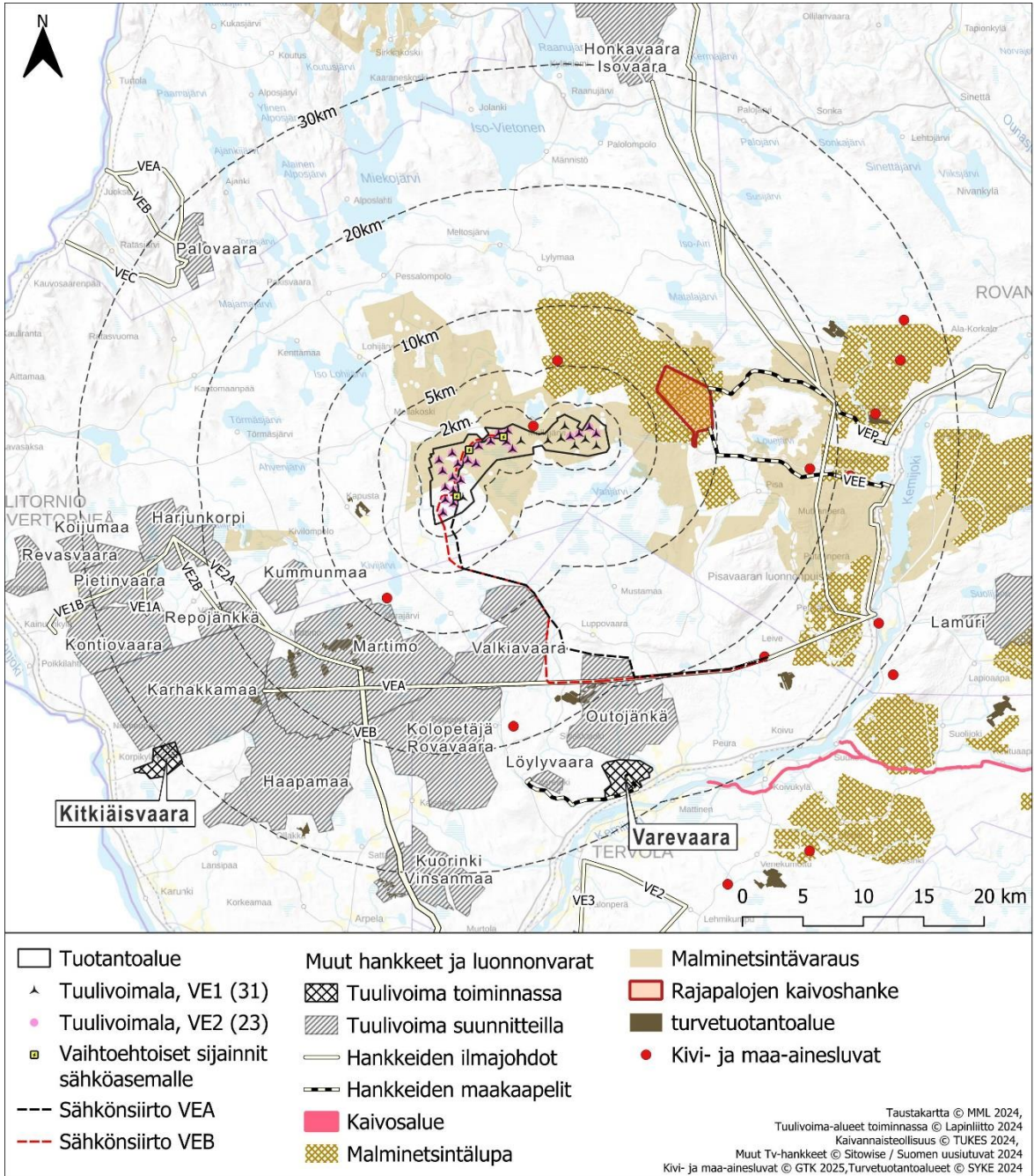
- Tervola, Varevaara, 10 tuulivoimalaa, noin 24 kilometriä kaava-alueesta etelään
- Tornio, Kitkiäisvaara, 8 tuulivoimalaa, noin 28 kilometriä kaava-alueesta lounaaseen

Kaava-alueen lähiseudulla kaavoitettuja, mutta ei vielä rakennusvaiheessa olevia hankkeita, ja niiden etäisyys kaava-alueeseen lähimmillään:

- Tervola, Löylyvaara, 3 tuulivoimalaa, noin 22 kilometriä kaava-alueesta etelään
- Pello, Palovaara, 17 tuulivoimalaa, noin 23,6 kilometriä kaava-alueesta luoteeseen

Kaava-alueen lähiseudulla kaavoitusvaiheessa olevia hankkeita, ja niiden etäisyys kaava-alueeseen lähimmillään:

- Tornio & Tervola, Valkiavaara, enintään 45 tuulivoimalaa, noin 7 kilometriä kaava-alueesta etelään
- Tornio, Martimo, enintään 65 tuulivoimalaa, noin 7,6 kilometriä kaava-alueesta etelään
- Ylitornio, Kummunmaa-Repojäkkä, enintään 20 voimalaa, noin 12,2 kilometriä kaava-alueesta lounaaseen
- Tervola & Tornio, Kolopetäjä-Rovavaara, enintään 77 voimalaa, noin 12,3 kilometriä kaava-alueesta etelään
- Tervola, Outojänkä, enintään 36 tuulivoimalaa, noin 15,5 kilometriä kaava-alueesta etelään
- Tornio, Karhakkamaa, enintään 48 tuulivoimalaa, noin 16,6 kilometriä kaava-alueesta lounaaseen
- Tornio, Haapamaa, enintään 56 tuulivoimalaa, noin 17,2 kilometriä kaava-alueesta lounaaseen
- Ylitornio, Harjunkorpi, enintään 29 tuulivoimalaa, noin 17,3 kilometriä kaava-alueesta länteen
- Ylitornio, Pietinvaara, enintään 30 tuulivoimalaa, noin 23 kilometriä kaava-alueesta lounaaseen
- Ylitornio, Kontiovaara, enintään 30 tuulivoimalaa, noin 24 kilometriä kaava-alueesta lounaaseen
- Tervola/Tornio, Kuorinki-Vinsanmaa, enintään 26 tuulivoimalaa, noin 25 kilometriä kaava-alueesta etelään
- Ylitornio, Honkavaara-Isovaara, enintään 63 tuulivoimalaa, noin 27 kilometriä kaava-alueesta pohjoiseen
- Ylitornio, Koijumaa, enintään 8 tuulivoimalaa, noin 28 kilometriä kaava-alueesta lounaaseen

Kuva 5.4. Kaava-alue suhteessa lähiseudun (noin 30 kilometrin säde) hankkeisiin.

6 Laadittavat selvitykset

Kaavoituksen kanssa samaan aikaan tehdään YVA-lain (252/2017) mukainen ympäristövaikutusten arviointi. Kaavassa hyödynnetään YVA-menettelyn tuloksia sekä YVA:n yhteydessä tehtäviä selvityksiä, jota ovat:

- Arkeologinen selvitys
- Asukaskysely
- Havainnekuvat
- Maisemaselvitys
- Meluselvitys
- Näkymäalueanalyysi

- Poronhoitoselvitys
- Selvitys varjostusvälkkeestä
- Lintujen kevät- ja syysmuuton seuranta
- Pöllöselvitys
- Metsäkanalintujen soidinpaikkaselvitys
- Pesimälinnustonselvitys
- Päiväpetolintuselvitys
- Petolintujen törmäysmallinnus
- Luontotyyppi- ja kasvillisuusselvitys
- Viitasammakkonselvitys
- Lepakkonselvitys
- Saukkonselvitys
- Natura-tarvearviointi
- Natura-arviointi
- Lumijälkilaskennat
- Suurpetonselvitys

7 Vaikutusten arviointi

Yleiskaavan laadinnan yhteydessä arvioidaan kaavan keskeiset vaikutukset alueidenkäyttölain sekä maankäyttö- ja rakennusasetuksen mukaisesti. Tuulivoimalat vaikuttavat ympäristöönsä muuttamalla maisemaa sekä tuottamalla ääntä ja välkettä. Tuulivoimarakentamisella voi olla vaikutuksia luonnonarvoihin ja ihmisten elinoloihin.

Yleiskaavan vaikutusten arvioinnissa tarkastellaan erityisesti hankkeen luonto-, maisema-, melu-, kulttuuriympäristö-, välke- ja ilmastovaikutuksia sekä vaikutuksia ihmisiin. Vaikutuksia arvioidaan tarvittavassa laajuudessa myös esimerkiksi liikenteeseen sekä maankäyttöön ja yhdyskuntarakenteeseen. Vaikutuksia arvioidaan tarvittavin osin myös seudullisesti. Vaikutusten arviointi perustuu ympäristövaikutusten arviointimenettelyn tuloksiin ja tehtyihin selvityksiin.

Kullakin vaikutustyyppillä on erilainen vaikutusalueensa. Osa vaikutuksista rajoittuu aivan tuulivoimaloiden rakennuskohteiden läheisyyteen. Osa vaikutuksista, kuten maisema- ja linnustovaikutukset, saattavat ulottua laajemmalle alueelle. Arvioinnissa hyödynnetään ympäristöministeriön laatimaa ohjeistusta tuulivoimarakentamisesta ja sen vaikutusten arvioinnista.

8 Osallistuminen ja tiedottaminen

8.1 Osalliset

Osallisilla on oikeus ottaa kantaan kaavojen valmisteluun, arvioida sen vaikutuksia ja lausua kaavoista mielipiteensä (AKL 62 §).

AKL 62 § mukaan osallisia ovat kaava-alueiden ja sen vaikutusalueen maanomistajat, asukkaat, alueella toimivat yritykset ja elinkeinon harjoittajat ja työssäkäyvät eli kaikki ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaavat saattavat huomattavasti vaikuttaa.

Osallisia ovat myös ne viranomaiset, yhdistykset, järjestöt ja yhteisöt, jotka toimivat alueella tai joiden toimialaa kaavassa käsitellään. Näitä ovat ainakin:

Asukkaat, maanomistajat ja muut osalliset:

- Kaavan vaikutusalueen asukkaat

- Kaavan vaikutusalueen maanomistajat ja haltijat
- Yritykset ja elinkeinonharjoittajat
- Virkistysalueiden käyttäjät
- Muut osalliset ja osalliseksi ilmoittautuvat

Yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään:

- Asukkaita edustavat yhteisöt kuten asukasyhdistykset sekä kylätoimikunnat
- Tiettyä intressiä tai väestöryhmää edustavat yhteisöt kuten luonnonsuojeluyhdistykset
- Elinkeinoonharjoittajia ja yrityksiä edustavat yhteisöt
- Erityistehtäviä hoitavat yhteisöt tai yritykset kuten energia- ja vesilaitokset

Näitä ovat ainakin:

- Fingrid Oyj
- Meltosjärven kyläyhdistys ry
- Lohijärven kyläyhdistys ry
- Mellakosken kyläyhdistys
- Mellakairan kyläyhdistys
- Lapin kauppakamari
- Lapin lintutieteellinen yhdistys ry
- Meri-Lapin Lintutieteellinen Yhdistys Xenus ry
- SLL Rovaniemi
- Lapin luonnonsuojelupiiri
- Ylitornion-Pellon Luonto ry
- Paliskuntain yhdistys
- Lohijärven paliskunta
- Palojärven paliskunta
- Ylitornion yrittäjät ry
- Ylitornion Metsähoitoyhdistys ry
- Puolustusvoimat
- Suomen Erillisverkot Oy
- SF-Caravan Länsi-Pohja ry
- Ylitornion riistanhoitoyhdistys
- Mellan Erä ry
- Jupon Erä ry
- Kilsin kävijät ry
- Ainolan metsästystila
- Kaskimaan Erä ry
- Lempeälän Erä
- Muut mahdolliset yritykset ja yhteisöt

Viranomaiset, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään:

- Ylitornion kunnanhallitus ja -valtuusto sekä lautakunnat
- Naapurikunnat (Tervola, Tornio ja Rovaniemi)
- Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ELY
- Lapin liitto
- Tornionlaakson museo (Tornionlaakson ja Meri-Lapin alueellinen vastuumuseo)
- Lapin aluehallintovirasto AVI
- 3. Logistiikkarykmentti
- Liikenne- ja viestintävirasto Traficom

- Väylävirasto
- Lapin Hyvinvointialue LAPHA
- Lapin Pelastuslaitos
- Metsähallitus
- Metsäkeskus
- Ilmatieteen laitos

8.2 Viranomaisyhteistyö

Kaavamenettelyn yhteydessä pidetään viranomaisneuvottelut kaavan valmisteluvaiheessa ennen valmisteluaineiston nähtävilläoloa ja tarvittaessa toinen kaavan ehdotusvaiheessa kaavaehdotuksen nähtävilläolon jälkeen (AKL 66.2 §, MRA 18 §).

8.3 Osallistuminen ja vuorovaikutuksen järjestäminen

Osayleiskaavan vireilletulosta, kaavaluonnoksen ja -ehdotuksen nähtävilläolosta sekä kaavan voimaantulosta tiedotetaan kunnantalon ilmoitustaululla, kunnan internetsivuilla sekä paikallislehdessä.

Nähtävilläoloaikoina osalliset voivat esittää mielipiteitään osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä kaavan valmisteluaineistosta (kaavaluonnos). Kaavaehdotuksesta voi tehdä kirjallisia muistutuksia. Hankkeen aikana järjestetään yleisötilaisuudet OAS-, kaavan valmistelu- ja kaavaehdotusvaiheessa. Tarvittaessa yleisötilaisuudet järjestetään etäyhteyksin.

Hankkeen YVA:n yhteydessä järjestetään asukaskysely. Kaavoitukseen liittyvä materiaali on nähtävillä Ylitornion kunnantalolla (Alkkulanraitti 55) sekä kunnan internetsivuilla.

Kaavan vireilletulo

Kaavan vireille tulosta ja osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta (OAS) tiedotetaan lehti-ilmoituksella ja kunnan nettisivuilla. OAS asetetaan nähtäville vähintään 30 päivän ajaksi, jolloin siitä pyydetään lausuntoja ja osallisilla on mahdollisuus lausua mielipiteensä.

Kaavan valmisteluvaihe

Kaavan valmisteluvaiheen aineiston nähtävilläolosta tiedotetaan lehti-ilmoituksella ja kunnan nettisivuilla. Kaavan valmisteluvaiheen aineisto (kaavaluonnos, kaavaselostus, tarvittavat selvitykset) asetetaan nähtäville vähintään 30 päivän ajaksi, jolloin siitä pyydetään lausuntoja ja osallisilla on mahdollisuus lausua mielipiteensä (MRA 30 §:n mukainen kuuleminen).

Kaavaehdotusvaihe

Kaavaehdotus asetetaan nähtäville vähintään 30 päivän ajaksi (AKL 65 §, MRA 19 §). Nähtävilläolosta tiedotetaan lehti-ilmoituksella. Kaava-aineisto on nähtävillä myös sähköisesti internetissä. Kaavaehdotuksesta pyydetään lausuntoja ja osalliset voivat esittää siitä mielipiteensä (muistutuksen).

Kaavan hyväksyminen

Kaavan hyväksyy kunnanhallituksen käsittelyn jälkeen kunnanvaltuusto. Hyväksymispäätöksestä tiedotetaan ELY-keskusta, Lapin liittoa ja niitä, jotka ovat sitä kirjallisesti pyytäneet. Kaavan lainvoimaisuudesta kuulutetaan kunnan nettisivuilla, kunnantalon ilmoitustaululla ja paikallislehdessä (MRA 93 §).

8.4 Valitus

Osallisilla ja kunnan jäsenillä on mahdollisuus valittaa Ylitornion kunnanvaltuuston päätöksistä hallinto-oikeuteen.

9 Tavoiteaikataulu

Osayleiskaavan laadinnan tavoiteaikataulu

Työvaihe	Tavoiteaikataulu
Osallistumis- ja arviointisuunnitelma	1–4/2025
Kaavan valmisteluvaihe (kaavaluonnos)	9–12/2025
Kaavaehdotusvaihe	6–9/2026
Kaavan hyväksyminen	3/2027

Kaavoituksen kanssa rinnakkain tehdään YVA-lain mukaista ympäristövaikutusten arviointimenettelyä. Tarkoituksena on, että prosessit etenevät rinnakkain, ja yleisötilaisuuksissa kerrotaan sekä YVA:n että kaavan tilanteesta.

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyn (YVA) tavoiteaikataulu

Työvaihe	Tavoiteaikataulu
YVA-ohjelman laadinta	10/2024–6/2025
YVA-ohjelma nähtävillä ja yhteysviranomaisen lausunto	8–10/2025
YVA-selostuksen laadinta	10/2025–3/2026
YVA-selostus nähtävillä ja yhteysviranomaisen perusteltu päätelmä	4–9/2026

10 Yhteystiedot

Ylitornion kunta

Jarmo Pienimäki
Kunnanjohtaja
puh. 040 486 4865
jarmo.pienimaki@ylitornio.fi

Jarmo Jaako
Tekninen johtaja
puh. 040 5844 046
jarmo.jaako@ylitornio.fi

Kaavaa laativa konsultti

Sitowise Oy
Sanna Matkaselkä
Maankäytön suunnittelija, Ins. YAMK (YKS 700),
puh. 044 427 9931
sanna.matkaselka@sitowise.com
Voudintie 3
90400 OULU

Hankevastaava

Kuusivuoman Tuulipuisto Ky
c/o Taaleri Energia Oy
Kasarmikatu 21 B
00130 Helsinki

Hankekehityskonsultti

Miia Istolahti
puh. 050 354 6727
miia.istolahti@etha-consultancy.com

Palaute osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta ja kaava-aineistoista

Mahdolliset lausunnot ja mielipiteet jätetään osoitteeseen:

Ylitornion kunta
Alkkulanraitti 55
95600 YLITORNIO

tai sähköpostitse osoitteeseen kirjaamo@ylitornio.fi.